

Toolbox & Richtlijnen voor
Archief- & Collectiezorg
in de Kunstensector

TRACKS-ONTMOETINGSMOMENT OMTRENT ARCHIEF- EN COLLECTIEZORG

6. COLLEGIUM VOCALE

BRONKS - 23 JUNI 2015

AUTEUR: SANNE VAN BELLINGEN (PACKED VZW)

AUGUSTUS 2015

PACKED VZW

DELAUNOYSTRAT 58 BUS 23, 1080 BRUSSEL

++32 (0)2 217 14 05

www.packed.be

www.projecttracks.be

PACKED

Expertisecentrum Digitaal Erfgoed

Vlaanderen
verbeelding werkt

6. RONDETAFLGESPREK MET JENS VAN DURME (COLLEGIUM VOCALE GENT)

MODERATOR: HEIDI MOYSON (RESONANT)

WWW.COLLEGIUMVOCALE.COM

“Wat is opgevallen is de moeilijkheid om een plaats te zoeken om je archief onder te brengen”

Collegium Vocale is een kleine organisatie met een ploeg van slechts vierenhalve voltijdse eenheden. Binnen de organisatie zijn de taken verdeeld, maar niemand heeft een specifieke kennis omtrent archiefzorg.

Volgend jaar bestaat Collegium Vocale vijfenvestig jaar. De organisatie is gegroeid vanuit een organisatie van studenten naar een professionele organisatie met geschoolde muzikanten en opgeleide zangers. Er wordt een groot repertoire gespeeld in verschillende formaties. Het merendeel van de producties worden uitgevoerd met artistiek directeur Philippe Van Herreweghe. De rest zijn samenwerkingen met andere dirigenten en ensembles. Collegium Vocale heeft zijn eigen barokorkest. Elk jaar worden tachtig tot vijfentachtig concerten uitgevoerd.

Er is in de organisatie weinig tijd om het archiefmateriaal te verwerken. Het opzetten van een archief is niet prioritair. Wel hield een medewerker door alle jaren heen een logboek bij. Het is een rudimentaire, maar gebruiksklare databank.

In 2010 bestond Collegium Vocale veertig jaar. Naar aanleiding hiervan werd een kleine publicatie gemaakt. Met het vijftigjarig bestaan in het vooruitzicht wilde men het archief aanpakken. Nu wordt het papieren archief (bestaande uit o.a. affiches, programmaboekjes, oorkondes en medailles) aangepakt.

Waaruit bestaat het archief van Collegium Vocale?

- Opnames:
 - o commerciële opnames (uitgegeven bij diverse labels), die goed worden bewaard en beheerd en toegankelijk zijn;
 - o archiefopnames, die in huis worden bewaard;
 - o privé-opnames: audio-opnames die teruggaan tot de jaren 70 en reeds werden overgezet op andere dragers.
- Administratief archief:
 - o boekhouding, goed bijgehouden;
 - o briefwisseling;
 - o ander materiaal eigen aan de werking.

Alles wordt per jaar bijgehouden. Dit was steeds de verantwoordelijkheid van één medewerker. Tegen 2020 is er de wens om alle materiaal op een goede manier te ordenen en te bewaren. Collegium Vocale kan voor hulp en advies terecht bij Resonant.

Tijd ontbrak om zelf iets met het archief te doen. Collegium Vocale krijgt regelmatig aanvragen i.v.m. stages van studenten die musicologie of andere opleidingen volgen. Toen een stagiair musicologie zich

aanbod, besliste Collegium Vocale om hem aan de slag te laten gaan met het archief. Het was belangrijk dat hij vertrouwd was met materiaal en de context kende. Er werd hem gevraagd om samen met Resonant de stappen voor de aanpak van het archief uit te zetten.

Resonant kwam een eerste keer langs om de werking te leren kennen en het archief te bekijken. Het archief bevond zich voor een deel in de kantoren van Collegium Vocale en een ander deel in een externe opslagruimte.

De eerste stap was het in kaart brengen van het archief. Er werd onderzocht uit welk types materiaal het archief bestaat en waar ze zich bevinden. Op basis hiervan werd een afbakening gemaakt en besloten om een deel van het archief over te brengen naar een professionele bewaarinstelling. De stagiair verwerkte alle fysieke materiaal tot 2005 zodat het klaar was om over te dragen naar Stadsarchief Gent. Het archief van de laatste tien jaar bewaart Collegium Vocale nog steeds zelf omdat de kans bestaat dat dit materiaal nog intern gebruikt zal worden.

Het Stadsarchief had een aantal bijkomende richtlijnen:

- selectie: dubbels verwijderen;
- schonen: verwijderen van bv. paperclips en nietjes;
- herverpakken in zuurvrije archiefdozen.

Aanvullend gaf Resonant tips over wat te bewaren en wat niet. In 2020 wil Collegium Vocale iets doen met het eigen archief, maar men weet nog niet precies wat. Hiermee werd rekening gehouden bij de selectie. Wanneer je iets weggooit, kun je het nadien niet meer gebruiken. De selectie gebeurde dus onder voorbehoud. Dit resulteerde in drie stapels:

1. Weg te gooien;
2. Nog te bekijken (mogelijke interessant voor valorisatie);
3. Herverpakt en te bewaren.

Het archief beslaat in totaal 189 archiefdozen. De stagiair heeft 25 dozen verwerkt en reduceerde deze na schoning en selectie tot 12 dozen.

Voor Collegium Vocale is 2020 een doel om het administratief archief op orde te hebben. De organisatie heeft bovendien een besef van het historisch belang voor het Vlaamse muzikale leven van vijftig jaar Collegium Vocale. Het doel is om het archief te ontsluiten. De vraag die zich hierbij stelt is hoe het archiefmateriaal aan te bieden aan het grote publiek.

Men beschouwt zelf het archief als een soort vitrine. Dat is de motivatie voor de organisatie om te archiveren. Het archiveren is nooit een doel op zich. Het moet in balans zijn met de tijd die beschikbaar is. Collegium Vocale hoopt dat er in de toekomst nog een stagiair of iemand anders hen kan verder helpen. Het moet iemand zijn die de tijd heeft om zich ermee bezig te houden en nauwgezet is. Door op het archief te werken leert men de organisatie van binnenuit kennen.

Collegium Vocale is momenteel niet bezig met het archiveren van het audiomateriaal. Dit materiaal kan ook niet worden overgedragen aan het Stadsarchief. De prioriteit bij het werk aan het eigen archief ligt bij het papieren archief. Men wil dit stapsgewijs verwerken. Het audio- en videomateriaal bevindt zich grotendeels bij andere instanties, bij bv. omroepen in binnen- of buitenland. Collegium

Vocale bezit zelf weinig audio- en videomateriaal. In het logboek staat wel genoteerd wie welke voorstelling heeft opgenomen. Op deze manier kunnen de opnames teruggevonden worden.

Resonant twijfelt of ze er goed aan gedaan hebben om Collegium Vocale naar het stadsarchief Gent te leiden. Men ging ervan uit dat een overdracht aan een professionele bewaarinstelling het gemakkelijker zou maken voor Collegium Vocale, maar uiteindelijk had de stagiair dubbel werk te doen. De vraag stelt zich of het werk van de stagiair wel zinvol was.

De totale kostprijs van de archiveringsactie is voor Collegium Vocale verwaarloosbaar. Ze bedraagt een paar honderd euro voor de aankoop van zuurvrije dozen. De stagiair werkte kosteloos.

Ook hier is de conclusie archivering weinig werk vereist als je alles doet op het moment dat de documenten worden gecreëerd. Kleine acties kan je tijdens het jaar doen, grote archiefacties niet. Expertisecentra geven gratis advies, ondersteuning en begeleiding, maar kunnen het werk zelf niet doen voor de organisaties. Een stagiair kan hulp beiden, maar moet ook begeleid worden.